

ikke, der er nogen Grund til. — Der var et æret Medlem, som mente, at det var det Rigtigste, at den høitæredede Minister gav det Tilfald, eller at den høitæredede Minister udtalte, at han ikke vilde give sit Minde til, at Banen blev anlagt, uden at den kunde anlægges for kontant Betaling. Med Hensyn dertil skal jeg som den, der kender Forholdene i Udvalget, aldeles Intet have derimod, thi det er en fast Bestemmelse, at vi ikke benytte Andet end den kontante Betaling. Altsaa, dersom det kan bringe Nogen til at stille sig velvilligere til Sagen, vil jeg næsten ønske, at den høitæredede Minister vil afgive denne Erklæring, thi der vil ikke blive brugt nogen Koncession, om den endog saa bliver given paa begge Vilkaar, uden at Banen anlægges for kontant Betaling. Til disse Par Bemærkninger skal jeg indskrænke mig for Diebliffet.

Indenrigsministeren (Skeel): Naar man i en rig, befolklet Egn sætter sig det Formaal at fremme Egnens Interesser ved Forbedring af Kommunikationsmidlerne, navnlig som her ved Anlæg af en Jernbane, og Befolkningen slutter sig til disse Bestrebelser derved, at man ved frivillige Bidrag tilveiebringer den fornødne Anlægskapital, forekommer det mig, at det er et Foretagende, Bestrebelse, som fortjene Bestyttelse, og som fortjene Opmuntring, idet man jo i Modsetning dertil har mange Exempler paa, at der kræves Jernbaner, uden at man selv er beredt til væsentlig at bidrage dertil. Saameget mere maa det paaskønnes, naar Folk selv tage sig over ved egne Midler at fremme deres Egns Interesser. Jeg tror derfor, som sagt, at et saadant Foretagende fortjener Opmuntring, og at man maa begrænse sig noget overfor disse Forhold med Hensyn til den Kontrol, man ellers er tilbøjelig til at undergive slike Foretagender. Jeg tror, at saadanne Anlæg, der støtte sig til private Midler, kunne betragtes og maa behandles paa en anden Maade, end hvor Statens Midler skulle anvendes. Nu er det sandt, at Staten gjør nogle Offer, og at man kræver nogle Begunstigelser, men de ere saa forsvindende, at jeg antager, at der ingen Tvivl er om, at Formaalet i det Hele taget: at udiulle en rigeligere og bedre Kommunikation med de Fordele, det forøvrigt medfører, maa være tilstrækkeligt til at forsvare saadanne Begunstigelser fra Statens Side, uden at man kan sige, at deri ligger noget egentligt Offer. Set fra denne Side finder jeg det ikke rigtig, dersom man i Detaillen vilde gaa ind paa at undersøge baade de økonomiske Forhold, hvorunder en saadan Bane kommer til at blive anlagt, saavel som ogsaa Detaillen med Hensyn til Retningen. Det er selvfølgelig, at Indenrigsministeriet er bekendt med Planerne for Anlægget, ligesom ogsaa den foreløbige Kontrakt er kontrollet og gennemgaaet og paa visse Punkter for-

andret i Overensstemmelse med Ministeriets Onsker, men jeg tror, at dersom man her paa Rigsdagen i Detaillen, Punkt for Punkt, vilde gennemgaa Kontraktens Indhold eller stykkvis kritiskere Banens Retning, vilde man gaa noget videre, end det vilde være hensigtsmæssigt. Jeg tror, at en saadan nøjagtig gennemført Kontrol vilde blive meget mere besværlig for end paaskjønnet af Befolkningen, og jeg tror, at man kunde risikere, at den Interesse, som Egnene lidt efter lidt synes at faa i at forlyne sig selv med Baner, hvad man ellers saa stærkt har paatrævet af Staten, vilde tabe sig noget, naar man ikke vilde tage Hensyn til, at det er Egnene selv, der ved deres egne Anstrengelser tilveiebringe en saadan forbedret Kommunikation. — Med Hensyn til Spørgsmaalet om Betydningen af Medbenyttelsen af Statsbanen har det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) derom givet de fornødne Oplysninger. Jeg tror ikke, at et saadant Arrangement hverken i den ene eller den anden Henseende indeholder nogen Fare eller Sligt for uheldige Følger deraf, og jeg tør ogsaa antage, at Thinget ikke vil betvivle, at Regjeringen paa sin Side vil vide at træffe saadanne Bestemmelser, at de trufne Foranstaltninger ikke vilde være bebyrdende for Statskassen. — Med Hensyn til Indholdet af § 2 og navnlig Tilveiebringelsen af Expropriationsomkostningerne har Regjeringen troet i dette Tilfælde at burde følge den Vej, hvorpaa man tidligere er slaaet ind. Dersom man stod uden Præcedens ligeoverfor Forholdet, saa vilde jeg gjerne indrømme, at der kunde være Spørgsmaal om at gaa en anden Vej, og det kunde være muligt, at man paa et senere Stadium vilde finde en saadan, men det er ikke udelukket derved, at dette, som hidtil er fulgt, ogsaa bliver det i dette Tilfælde. Den paagjældende Paragraf er fuldstændig i Overensstemmelse med den tilsvarende Paragraf, som findes i Loven om Anlæg af Jernbaner fra Odense til Bogen og fra Randers til Gadshund. — At man ved Anlægget af en saadan rent lokal Bane, befoftet af Egnens Beboere, skulde være særlig henvist til at tage Hensyn til Statens administrative Læve, eller hvorvidt Banens Anlæg maatte være saaledes, som man kunde ønske det af Hensyn til Militæretaten, forekommer det mig, at der ikke er nogen Grund til at antage. Banen er anlagt som rent lokal Bane, dens Maal er at fremme de lokale Interesser, og jeg tror ikke, at Staten har Ret til at forlange, at man der skal tage noget udsøgt Hensyn til almindelige Interesser. Jeg erindrer desuden — ikke med uheld Glæde — at man ved et Forslag om et andet Baneanlæg i denne Vinter sagde, at der slet ikke var nogen Anledning til i det Hele taget ved Jernbaneanlæg, naar det ikke netop var Statsbaneanlæg, at tage noget Hensyn til, hvad Militæretaten krævede. Det var det ærede Medlem for Polbøl Amts 3die Valgkreds